

Historisk sus over Horgen

Når vi nå er på vei ut av Nedre Eikers jubileumsår som egen kommune, synes vi det kan være på sin plass å presentere en gård som i høyeste grad har historiens sus over seg. Og ikke bare 100 år bakover i tiden, men faktisk mange hundre år.

Det gjelder Horgen i Krokstadelva som tidligere besto av to gårder - Korskorgen og Horgen søndre.

◆ ROAR BRÅTHEN

I "bygdeboka" som kommunen ga ut til 75-årsjubileet i 1960, heter det bl.a.: "I mai 1389 var det kommet stortfolk til Horgen - lensherren Benkt Niklisson, Eikerpresten Sven Rolfsson og 4 velaktede menn til, og disse satte opp et brev om at lensherren hadde kjøpt 6 øyresbol jord i vestre Røren i Haug. Det må altså ha vært ting på Horgen den dagen". Ellers antas det at det har stått et offeralter på Korskorgen i hedensk tid.

I 1542 svarte Horgen 5 lispund malt til Mariakirken i Oslo. Denne parten ble krongods ved reformasjonen, og Horgen var blant de gårdene som stattholder i Norge, Hannibal Sehested, (i 1642 gift med Christian IV's datter Christiane) fikk eller tok det i pant for sine store lån til en slunken statskasse i 1648.

I SEHESTEEDS EIE

Fra å være uformuende, ble Sehested landets største eiendomsbesitter med en veldig makt samlet i sine hender. Og fra sin residens på Semgodset kunne han skue ut over Eikerbygdene. Da var han mer enn en konge i sitt rike - så vidt synet rakk, og enda meget lenger, var landet hans private eiendom, skriver Nils

Johnsen i sin bok "Eker" fra 1914. Men herligheten varte bare i 3 år. Selv kongen vendte seg mot ham, og han måtte oppgi eiendommene. Gårdene ble solgt rimelig, og de fleste bønder ble atter selveiere.

Før Sehesteds tid bodde en mektig og velkjent dame på Horgen, Gudrun Green, enke etter rikskansler Anders Green, som døde i 1614. Fru Green drev stort som tre-

lasthandler og ble boende på gården til sin død. Liket ble balsamert og bisatt i Haug kirke, hvor det var å se ennå i 1793.

TUNTREET SOM NÆR HADDE BLITT FISKESTANG
I 1885, da N.Eiker "rev seg løs" fra Eker herred, hvordan var det da på Horgen? Jo, Morten Horgen (1829-1920) drev gården, og tuntreet,

